

SLOVENSÁ AKADÉMIA VIED

Úrad SAV

Odbor medzinárodnej spolupráce

E v i d e n ě n ý l i s t

Národného komitétu SR

1. Názov Národného komitétu:

(skratka NK, príp. webová stránka)

- **Slovenský národný komitét pre Medzinárodnú astronomickú úniu (IAU)**
- **SNKA**
- **http://www.astro.sk/l3_sk.php?p3=snciau**

2. Územná kategorizácia:

(slovenský, regionálny)

- **slovenský**

3. Meno a adresa reprezentanta v SR:

(č. tel., fax, e-mail)

Do 14.1.2019:

- **RNDr. Luboš Neslušan, CSc., T: +421 52 7879154, Fax: +421 52 4467656, ne@ta3.sk**

Od 14.1.2019:

- **RNDr. Mária Hajduková, ml., PhD., T: +421 52 7879189, Fax: +421 52 4467656, Maria.Hajdukova@savba.sk**

4. Názov medzinárodnej organizácie, ktorej je NK členom:

(adresa jej reprezentanta, číslo bankového konta)

- **International Astronomical Union - Union Astronomique Internationale**

IAU General Secretary, Dr. Maria Teresa V. T. Lago

**Address: Universidade do Porto
Centro de Astrofísica
Rua das Estrelas
4150-762 Porto
PORTUGAL
Phone: +351 964644730
Email: IAU_GS_2018@iap.fr**

Číslo bankového konta:

**Bank: HSBC,
Bank Address: 10, place Calalogne,
75014 Paris,
France,**

IBAN: FR76 3005 6002 6402 6400 0881 292
BIC/SWIFT: CCFRFRPP

5. Názov zastrešujúcej medzinárodnej organizácie
(ICSU, UNESCO a pod.)

12. ICSU- International Council for Science

6. Kategorizácia členských príspevkov
(podľa stanov)

Každý národný člen platí do IAU únie ročne počet príspevkových jednotiek odpovedajúcich kategórii, do ktorej je zaradený, podľa nižšie uvedenej tabuľky. Národní členovia so statusom – „dočasný člen“ platia polovicu a tí so statusom – „budúci člen“ neplatia.

Categories as defined in article 10 of the Statutes

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	2	4	6	10	14	20	27	35	45	60	80

number of units of contribution

Unit pre r. 2018 bola: 3035 EUR,
pre r. 2019 je 3096 EUR

zdroj: e-mail, ktorý po vyžiadaní poslala pani Maria Rosaria D'Antonio, vedúca administratívy IAU, ktorý je priložený k evidenčnému listu ako príloha č. 3

Slovensko je v Kategórii I (najnižší príspevok, v r. 2018 = 3035 EUR)

vid': <http://www.iau.org/administration/membership/national/members/28/>

Kompletný ID list pre Slovensko:

National Member: Slovakia

<i>Year(s) of entry</i>	<i>Member status</i>	<i>Category</i>	<i>Total members</i>	<i>National Committee</i>
1922, 1993	Member	I	45	NCA

Organization address

Slovak Academy of Sciences

Scientific Secretary

Stefanikova 49

814 38 Bratislava

Slovakia

Phone: +421 25 249 6131

Fax: +421 25 249 6849

Email: IAU_Slovakia@astro.sk

Organization website: <http://www.sav.sk/>

7. Požiadavka pre členský príspevok v r. 2019: 3096 EUR

Členský príspevok za rok 2018 vo výške: **3035 EUR**

(uhradený – kto uhradil /neuhradený)

uhradený - uhradila SAV doklad-faktúra zo stránky Úradu SAV:

1700232018	členský príspevok	IAU, 2018-03-07 IČO: 00003685	NK - 2018 6010.00EUR
------------	----------------------	-------------------------------------	----------------------

(suma 6010,- EUR je úhrada členského príspevku vo výške 2975,- EUR za rok 2017, ktorý z neznámej príčiny nebol uhradený v roku 2017, ale až v roku 2018 a úhrada členského príspevku vo výške 3035,- EUR za rok 2018)

8. Zloženie NK:

Počas roka 2018, za ktorý sa podáva výročná správa, do 14.1.2019:

Predseda: Dr. Luboš Neslušan (ne@ta3.sk)

Adresa: Astronomický ústav, Slovenská akadémia vied
059 60 Tatranská Lomnica

Podpredseda: Doc. Dr. Leonard Kornoš (kornos@fmph.uniba.sk)

Adresa: Katedra astronómie, fyziky Zeme a meteorológie
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky
Univerzity Komenského v Bratislave
Mlynská dolina, F2
842 48 Bratislava

Tajomník: Dr. Ján Budaj (budaj@ta3.sk)

Adresa: Astronomický ústav Slovenská akadémia vied
05960 Tatranská Lomnica

Členovia:

Dr. Mária Hajduková, jr. (Maria.Hajdukova@savba.sk)

Dr. Augustín Skopal (astrskop@ta3.sk)

Dr. Martin Vaňko (vanko@ta3.sk)

Od 14.1.2019:

Predsedkyňa: Dr. Mária Hajduková, ml. (Maria.Hajdukova@savba.sk)

Adresa: Astronomický ústav SAV, detašované pracovisko v Bratislave
Dúbravská cesta 9
842 28 Bratislava

Podpredseda: Doc. Dr. Rudolf Gális (rudolf.galis@upjs.sk)

Adresa: Prírodovedecká fakulta Univerzity P. J. Šafárika
Park Angelinum 9
040 01 Košice

Tajomník: Doc. Dr. Leonard Kornoš (kornos@fmph.uniba.sk)

Adresa: Katedra astronómie, fyziky Zeme a meteorológie
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky
Univerzity Komenského v Bratislave
Mlynská dolina, F2
842 48 Bratislava

Členovia:

Dr. Ivan Dorotovič (ivan.dorotovic@suh.sk)

Dr. Ján Rybák (rybak@ta3.sk)

Doc. Dr. Juraj Tóth (Juraj.Toth@fmph.uniba.sk)

Dr. Martin Vaňko (vanko@ta3.sk)

9. Kto ustanovil (zvolil) NK:

NK, ktorého funkčné obdobie sa skončilo 14.1.2019, bol zvolený Individuálnymi členmi IAU za Slovensko evidovanými sekretariátom IAU k 1.9. 2016 (46 členov), vo voľbách do NK IAU, ktoré sa uskutočnili v dňoch 2.9. 2016 – 30.9.2016.

Voľba predsedu, podpredsedu a tajomníka prebehla 13. decembra 2016 v Tatranskej Lomnici.

NK, ktorého funkčné obdobie sa začalo 14.1.2019, bol zvolený Individuálnymi členmi IAU za Slovensko evidovanými sekretariátom IAU k 1.12. 2018 (45 členov), vo voľbách do NK IAU, ktoré sa uskutočnili v dňoch 12.12. 2018 – 21.12.2018.

Voľba predsedu, podpredsedu a tajomníka prebehla 14. januára 2019 v Tatranskej Lomnici.

Zápisy z volieb sú na www stránke NK: http://www.astro.sk/l3_sk.php?p3=snciau

10. Doplnujúce údaje:

(možnosti integrácie, získanie dotácie a pod.)

Členstvo v IAU umožňuje integráciu pracovníkov a doktorandov do projektov IAU, dotovanú účasť na vedeckých konferenciách a medzinárodných školách organizovaných IAU, získavanie významných dotácií od IAU pri organizovaní vedeckých podujatí, podporu pri aplikovaní na medzinárodné pozorovacie programy na veľkých astronomických prístrojoch na observatóriách, podporu pri organizovaní vedeckých podujatí.

(Astronomický ústav získal od IAU, okrem iného v r. 2011 sumu 19 000 EUR ako príspevok na organizáciu vedeckého podujatia celosvetového významu:

IAU Symposium 282 - From Interacting Binaries to Exoplanets: Essential Modeling Tools, July 18-22, 2011, Tatranská Lomnica, Slovakia)

V novembri 2018 poskytla IAU bezplatne putovnú výstavu (po hlavných mestách štátov EU) nazvanú „Above and Beyond“ o astronomických objavoch poslednej doby, ktorá je umiestnená od konca novembra 2018 do konca februára 2019 v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave. Výstava je prvou akciou IAU pri príležitosti osláv 100. výročia založenia únie. Počas roka 2019 budú organizované mnohé ďalšie medzinárodné aj národné akcie, ktoré bude IAU aj finančne podporovať. O podporu sa budú uchádzať aj kolektívy slovenských členov IAU.

Dátum: 15.1.2019

Vypracoval: RNDr. Luboš Neslušan, CSc.

Kontakt: RNDr. Luboš Neslušan, CSc., T: +421 52 7879154, Fax: +421 52 4467656,

E-mail: ne@ta3.sk

RNDr. Mária Hajduková, ml., PhD, T: +421 52 7879189, Fax: +421 52 4467656,

E-mail: Maria.Hajdukova@savba.sk

Poznámka: Nakoľko prílohou evidenčného listu je aj správa o činnosti NK za rok 2018, evidenčný list bol vypracovaný predsedom NK, ktorý slúžil počas roka 2018, t.j. dr.

Neslušanom. Vyššie je uvedený kontakt aj na predsedkyňu dr. Hajdukovú, ml., ktorá sa ujala funkcie 14.1.2019.

Príloha

k Evidenčnému listu:

1. Najvýznamnejšie prínosy NK v minulosti a v budúcnosti, nadväznosť na činnosť vedeckej spoločnosti

(uveďte na osobitnom liste, max 1 strana)

SNKA IAU je hlavným a jediným Slovenským národným orgánom zastrešujúcim činnosť vo vedecko-organizačných záležitostiach v oblasti astronómie, v kontaktoch s IAU, ktorá je prestížnou medzinárodnou vedeckou spoločnosťou zastrešenou Medzinárodnou radou vedeckých únií (ICSU).

Členstvo krajiny v IAU vytvára štandardné pracovné výskumné prostredie v oblasti astronómie a astrofyziky.

SNKA menuje-volí zástupcov-reprezentantov v rôznych významných medzinárodných organizáciách, napr: JOSO - Joint Organization for Solar Observations alebo Consortium EAST – European Association for Solar Telescopes. Taktiež má právo menovať svojho zástupcu do Rady riaditeľ'ov prestížneho európskeho časopisu Astronomy and Astrophysics, ktorého je Slovensko členom.

SNKA IAU spolupracuje so Slovenskou astronomickou spoločnosťou pri organizovaní podujatí národného a medzinárodného významu (napr. Astronomical Olympiade).

IAU pravidelne organizuje a finančne podporuje významné medzinárodné kolokviá a sympóziá. Prínosy pre Slovensko a hlavne pre AsÚ SAV spočívajú v dotáciách účasti na vedeckých konferenciách, workshopoch a medzinárodných školách organizovaných IAU a získavanie dotácií od IAU pri organizovaní vedeckých podujatí.

AsÚ získal za posledné roky dotáciu na organizovanie celosvetových prestížnych kolokvií v r. 2004 to bolo 25 000 CHF na Sympózia IAU č. 224 The A-Star Puzzle v Poprade a v r. 2011 to bolo 19 000 EUR na IAU Symposium 282 - From Interacting Binaries to Exoplanets: Essential Modeling Tools, July 18-22, 2011, Tatranská Lomnica.

V novembri 2018 poskytla IAU bezplatne putovnú výstavu (po hlavných mestách štátov EU) nazvanú „Above and Beyond“ o astronomických objavoch poslednej doby, ktorá je umiestnená od konca novembra 2018 do konca februára 2019 v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave. Výstava je prvou akciou IAU pri príležitosti osláv 100. výročia založenia únie. Počas roka 2019 budú organizované mnohé ďalšie medzinárodné aj národné akcie, ktoré bude IAU aj finančne podporovať. O podporu sa budú uchádzať aj kolektívy slovenských členov IAU.

AsÚ SAV bol v roku 2001 poverený prestížnou úlohou spravovať pre IAU databázy dráhových parametrov meteorov (IAU Meteor Data Center: <https://www.astro.sk/~ne/IAUMDC/PhVR2018/>). V roku 2015 bola k databáze fotografických meteorov pridaná aj CAMS (Cameras for Allsky Meteor Surveillance) databáza video meteorov a v roku 2016 boli pridané ďalšie formy dát. V roku 2018 boli do databázy včlenené rádio meteory z observatória HISSAR v Tadžikistane.

Prínosy z členstva v IAU sú v rovine spoločenskej, vedeckej aj finančnej. Priemerný ročný finančný prínos pre Slovensko, SAV a AsÚ SAV prevyšuje ročný finančný príspevok do IAU.

2. Správa o činnosti NK za rok 2018

Dr. Skopal pracoval ako zástupca SR v Rade riaditeľov (Board of Directors) európskeho vedeckého časopisu Astronomy & Astrophysics (impakt faktor cca 5,0) a zúčastnil sa jej pravidelného pracovného zasadnutia. V roku 2018 sa tejto funkcie vzdal a za novú zástupkyňu SR v Rade riaditeľov bola slovenským NK IAU zvolená dr. Hajduková, ml., ktorá v tomto orgáne začne pôsobiť od začiatku roka 2019.

V roku 2018 rezignoval na funkciu „národného koordinátora aktivít pre verejnosť“ dr. Chochol (z dôvodu vysokého dôchodkového veku) a do tejto funkcie bol NK vybraný a centrálne IAU odporučený doc. dr. Gális.

Na základe uvedeného návrhu NK IAU na Slovensku, generálny tajomník IAU Piero Benvenuti menoval dňa 25. júla 2018 doc. RNDr. Rudolfa Gálisa, Ph.D. do funkcie Národného koordinátora vzdelávacích aktivít IAU na Slovensku. R. Gális sa zúčastnil (prostredníctvom telekonferencie) špeciálneho zasadnutia IAU Focus Meeting FM14 - IAU's role on global astronomy outreach, the latest challenges and bridging different communities, ktoré sa uskutočnilo v rámci 30. Valného zhromaždenia IAU, konaného v dňoch 20. - 31. augusta 2018 vo Viedni. V rámci panelovej diskusie, konanej 23. augusta 2018, vystúpil s príspevkom, v ktorom informoval o astronomických vzdelávacích aktivitách na Slovensku. R. Gális menoval Mgr. Jaroslava Merca do funkcie asistenta národného koordinátora pre vzdelávacie aktivity IAU.

R. Gális bol tiež menovaný do funkcie národného koordinátora aktivít, ktoré sa budú konať pri príležitosti 100. výročia založenia IAU v roku 2019. V zmysle svojho poverenia kreoval organizačný výbor, ktorý bude koordinovať tieto aktivity na Slovensku. Pri vytvorení výboru sa snažil zapojiť do tejto činnosti zástupcov čo možno najširšieho spektra astronomických inštitúcií. Členmi výboru sa stali: Mgr. Tomáš Dobrovodský (Krajská hviezdáreň a planetárium M. Hella v Žiari nad Hronom), doc. RNDr. Rudolf Gális, Ph.D. (Prírodovedecká fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach), Mgr. Ľubomír Hambálek, Ph.D. (Astronomický ústav Slovenskej akadémie vied v Tatranskej Lomnici), Mgr. Emil Kundra, Ph.D. (Astronomický ústav Slovenskej akadémie vied v Tatranskej Lomnici), Mgr. Jaroslav Merc (Prírodovedecká fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach), RNDr. Pavol Rapavý (Hviezdáreň v Rimavskej Sobote), doc. RNDr. Juraj Tóth, Ph.D. (Fakulta Matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave) a Mgr. Marián Vidovenec (Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove). Organizačný výbor začal svoju činnosť 10. septembra 2018, pričom jeho hlavnou úlohou je sprostredkovanie informácií o aktivitách a podujatiach, ktoré sa konajú v rámci osláv 100. výročia založenia IAU z medzinárodnej na národnú úroveň a opačne.

R. Gális a J. Merc vytvorili a spravujú internetové stránky iau100.sk (<https://www.astro.sk/iau100/>), ktoré budú slúžiť ako centrálny informačný hub o všetkých podujatiach a akciách venovaných oslavám 100. výročia založenia IAU. Diskový priestor a doménu poskytol Astronomický ústav SAV v Tatranskej Lomnici. Záujemcovia na týchto stránkach nájdu informácie o pripravovaných a prebiehajúcich aktivitách organizovaných IAU na medzinárodnej úrovni, ako aj o podujatiach, ktoré pripravili astronomické inštitúcie, organizácie a ďalšie subjekty na Slovensku. Zároveň bol zriadený aj špeciálny FB profil (<https://www.facebook.com/iau100SK/>), prostredníctvom ktorého sa organizátori, ako aj účastníci môžu podeliť o svoje zážitky, dojmy, postrehy a fotografie z jednotlivých akcií a prispejú tak k oslave 100 rokov pod jednou oblohou.

R. Gális sa zúčastnil (prostredníctvom telekonferencie) dvoch zasadnutí Úradu pre vzdelávacie aktivity IAU, ktoré sa konali v dňoch 4. októbra a 19. novembra 2018. Na týchto zasadnutiach informoval o stave príprav podujatí a aktivít, ktoré budú organizované v rámci osláv 100. výročia založenia IAU v roku 2019 na Slovensku.

R. Gális sa tiež zúčastnil na stretnutí riaditeľov astronomických inštitúcií na Slovensku, ktoré zorganizovala Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove. Stretnutie sa konalo 23. októbra 2018 na Starých Horách. R. Gális na tomto stretnutí predniesol prednášku venovanú organizáciám aktivít a

podujatí, ktoré sa budú konať v rámci osláv 100. výročia založenia IAU v roku 2019. Zároveň vyzval všetkých prítomných predstaviteľov astronomických inštitúcií na Slovensku, aby šírili tieto informácie medzi ďalších potenciálnych záujemcov a zároveň sa aktívne zapojili do organizovania podujatí na miestnej a národnej úrovni.

Jednou z prvých aktivít, ktoré sa uskutočňujú v rámci osláv 100. výročia založenia IAU je výstava Above and Beyond - Storočie astronomický objavov. Výstava pozýva svojich návštevníkov na cestu storočím vedeckého, technologického a kultúrneho pokroku, poukazujúc na tie najznámejšie udalosti a miesta, ktoré prispeli k tomu, že astronómia dnes patrí k najvýznamnejším vedeckým disciplínam. Výstava tiež upozorňuje na otvorené otázky o vesmíre, ktorými sa astronómia bude zaoberať v najbližších rokoch. Snaží sa poukázať na potrebu podpory a zlepšenia využitia astronómie ako nástroja vzdelávania, rozvoja, poznania a tiež diplomacie v duchu myšlienky "žijeme pod jednou oblohou". Výstava bola po prvýkrát sprístupnená počas 30. Valného zhromaždenia IAU, ktoré sa konalo v dňoch 20. - 31. augusta 2018 vo Viedni. Jej prvou zastávkou na celoeurópskom turné je Bratislava, kde si ju všetci záujemcovia o astronómiu a výskum vesmíru môžu pozrieť od 23. októbra do konca februára 2019 (pôvodne mala byť inštalovaná do 30. decembra 2018, ale tento termín bol predĺžený) v priestoroch Prírodovedného múzea Slovenského národného múzea. V priebehu roku 2019 sa postupne presunie do ďalších európskych miest.

R. Gális o pripravovaných aktivitách v rámci osláv 100. výročia založenia IAU informoval článkami v časopise Kozmos (6/2018), ako aj na stránkach Astronomického ústavu SAV, Slovenskej astronomickej spoločnosť pri SAV, Slovenskej ústrednej hvezdárne v Hurbanove a ďalších.

Partnermi osláv 100. výročia založenia IAU momentálne sú: Astronomický ústav SAV, Prírodovedné múzeum Slovenského národného múzea, Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove, Slovenská astronomická spoločnosť pri SAV a Slovenský zväz astronómov.

Štyria členovia IAU (doc. Kornoš, doc. Tóth, dr. Hajduková, ml. a dr. Neslušan) počas roka 2018 písali dohromady tri kapitoly prehľadovej publikácie o meteoroidoch (uzávierka bola 1. decembra 2018), ktorú vydá v roku 2019 Cambridge University Press. Vydanie knihy u tohto vydavateľstva vyjednali funkcionári jednej z komisií IAU a síce komisie F1. Tí sa taktiež podieľali na výbere autorského kolektívu.

Členovia IAU z Univerzity Komenského a z Astronomického ústavu SAV boli členmi miestneho organizačného aj vedeckého programového výboru významnej medzinárodnej astronomickej konferencie „Meteoroids 2019“, ktorá sa uskutoční koncom júna 2019 v Bratislave. Jedná sa o hlavnú konferenciu v danom odbore, ktorá sa koná s trojročnou periodicitou, každý raz na inom mieste vo svete.

Dr. Tóth bol zvolený do organizačného výboru komisie IAU č. F1 a zúčastnil sa tzv. „business meetingu“ tejto komisie počas valného zhromaždenia IAU vo Viedni 28. augusta 2018. Sprievodných vedeckých konferencií popri valnom zhromaždení sa zúčastnili aj viacerí ďalší slovenskí členovia IAU.

Kedže v štatúte NK je uvedené, že funkčné obdobie NK je spravidla viazané na rok konania sa valného zhromaždenia IAU a takéto zhromaždenie sa konalo v auguste 2018 vo Viedni, NK rozhodol usporiadať voľby do nového NK v roku 2018. Dňa 15.11.2018 vyzval predseda NK všetkých slovenských členov IAU, aby navrhli kandidátov do NK na nasledujúce funkčné obdobie. Nominovaní boli: dr. Andrej Dobrotka zo Slovenskej technickej univerzity v Trnave, dr. Ivan Dorotovič zo Slovenskej ústrednej hvezdárne v Hurbanove, doc. dr. Rudolf Gális z Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, dr. Mária Hajduková, ml., z Astronomického ústavu SAV, detašovaného pracoviska v Bratislave, doc. dr. Leonard Kornoš z Univerzity Komenského v Bratislave, dr. Ján Rybák z Astronomického ústavu SAV v Tatranskej Lomnici, dr. Augustín Skopal z Astronomického ústavu

SAV v Tatranskej Lomnici, doc. dr. Juraj Tóth z Univerzity Komenského v Bratislave a dr. Martin Vaňko z Astronomického ústavu SAV v Tatranskej Lomnici.

Voľby prebehli od 12.12. do 21.12.2019. Do nového NK boli zvolení: dr. Ivan Dorotovič, doc. dr. Rudolf Gális, dr. Mária Hajduková, ml., doc. dr. Leonard Kornoš, dr. Ján Rybák, doc. dr. Juraj Tóth a dr. Martin Vaňko. Prvé zasadanie novozvoleného NK, na ktorom boli zvolení noví funkcionári NK, sa uskutočnilo 14.1.2019 v Tatranskej Lomnici. Za predsedkyňu bola zvolená dr. Mária Hajduková, ml., za podpredsedu doc. dr. Rudolf Gális a za tajomníka doc. dr. Leonard Kornoš.

V roku 2018 nás navždy opustil dr. Eduard Pittich, dlhoročný člen IAU. (Počet slovenských členov IAU sa tým znížil zo 46 na 45 členov.)

Za nového juniorského člena IAU sa v roku 2018 prihlásil dr. Zoltán Garai. O jeho prijatí rozhodne výkonný výbor IAU na svojom zasadaní v apríli 2019.

3. Oznam o výške členského v IAU na rok 2019

(viď priložený vytlačенý e-mail od pani Marie Rosarie D'Antonio, vedúcej administratívy IAU)